

**Комисија за хартии од вредност на Република
Македонија**

**Финансиски извештаи
и Извештај на независните ревизори
за годината што завршува на 31 декември 2011**

Скопје, 10 Април 2012

Содржина

	страна
Извештај на независните ревизори	3
Извештај за сеопфатната добивка	5
Извештај за финансиската состојба	6
Извештај за промените во фондот и резервите	7
Извештај за паричните текови	8
Белешки кон финансиските извештаи	9

**BAKER TILLY
MAKEDONIJA**

Ul: Leninova 33a/16
P.O. Box 462
1000 Skopje
Tel: +389 2 2463 140
Fax: +389 2 2463 063

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Раководството на
Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија (“Комисијата”), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2011 година, и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промените во фондот и резервите и Извештајот за парични текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации, приложени на страните 5 до 26.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Комисијата за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Комисијата.

**BAKER TILLY
MAKEDONIJA**

Ul: Leninova 33a/16
P.O. Box 462
1000 Skopje
Tel: +389 2 2463 140
Fax: +389 2 2463 063

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, приложените финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Комисијата заклучно со 31 декември 2011 година, како и нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за година којашто завршува тогаш, во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување што се применуваат во Република Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија за годината што завршува на 31 Декември 2010 година, се ревидирани од страна на друг ревизор, кој во својот извештај изразил мислење без резерва.

Овластен ревизор
Љубица Јоанидис

Скопје,
10 Април 2012 година

Управител
Димитар Андоновски

БЕЈКЕР ТИЛИ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Финансиски извештаи
31 Декември 2011 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	2011 Ден.000	2010 Ден.000
Приходи од провизии и надомести	5	47,713	23,772
		47,713	23,772
Трошоци за вработените	6	(22,970)	(18,070)
Трошоци за интелектуални услуги	7	(1,648)	(1,813)
Амортизација	8	(4,428)	(4,203)
Останати расходи од дејноста	9	(9,776)	(6,805)
Оперативна добивка (загуба)		8,891	(7,119)
Приходи од финансирање	10	4,930	5,674
Расходи од финансирање	11	(30)	(23)
Добивка (загуба) пред оданочување		13,791	(1,468)
Данок од добивка	12	(268)	(157)
Добивка (загуба) за финансиската година		13,523	(1,625)
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка		13,523	(1,625)

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Раководството на Комисијата на ден 28 Февруари 2012 година и потпишани во нејзино име од:

Г-ѓа Марина Наќева – Кавракова
Претседател на Комисијата

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Финансиски извештаи
31 Декември 2011 година

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	2011 Ден.000	2010 Ден.000
Нетековни средства			
Недвижности,постојки и опрема	13	56,624	59,843
Нематеријални средства	14	2,610	2,541
		59,234	62,384
Тековни средства			
Побарувања за провизии и надомести и останати побарувања	15	4,601	5,729
Депозити во банки	16	68,538	68,268
Парични средства и парични еквиваленти	17	39,263	20,777
		112,402	94,774
Вкупно средства		171,636	157,158
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Фондови и обврски			
Фонд и резерви			
Резервен фонд		169,486	155,932
Ревалоризациона резерва		898	898
Вкупно фондови		170,384	156,830
Обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	18	1,252	328
Вкупно обврски		1,252	328
Вкупно фондови и обврски		171,636	157,158

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Раководството на Комисијата на ден 28 Февруари 2012 година и потпишани во нејзино име од:

Г-ѓа Марина Наќева – Кавракова
Претседател на Комисијата

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Финансиски извештаи
31 Декември 2011 година

Извештај за промените во фондот и резервите

	Резервен фонд (000)мкд	Ревалоризациони резерви (000)мкд	Вкупно (000)мкд
На 01 Јануари 2010 година	157,557	898	158,455
Загуба за годината	(1,625)	-	(1,625)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	(1,625)	-	(1,625)
На 31 Декември 2010 година	155,932	898	156,830
На 01 Јануари 2011 година	155,932	898	156,830
Исправка на грешки од претходни периоди	31	-	31
На 01 Јануари 2011 година	155,963	898	156,861
Добивка за годината	13,523	-	13,523
Останата сеопфатна добивка	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	13,523	-	13,523
На 31 Декември 2011 година	169,486	898	170,384

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Раководството на Комисијата на ден 28 Февруари 2012 година и потпишани во нејзино име од:

Г-ѓа Марина Наќева – Кавракова
Претседател на Комисијата

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Финансиски извештаи
31 Декември 2011 година

Извештај за паричните текови

	Белешка	2011 Ден.000	2010 Ден.000
Деловни активности			
Приливи од надоместоци и провизии		47,437	24,271
Плаќања на услуги, плати, останати набавки		(32,220)	(26,785)
		15,217	(2,514)
Платени камати		-	(2)
Платен данок од добивка		(135)	-
		15,082	(2,516)
Инвестициони активности			
Плаќање за набавка на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		(1,187)	(3,570)
Краткорочно депонирани средства во банка		-	4
Приливи од камата		4,591	5,911
		3,404	2,345
Нето промени на паричните средства и паричните еквиваленти		18,486	(171)
Парични средства и парични еквиваленти на почетокот	17	20,777	20,948
Парични средства и парични еквиваленти на крајот	17	39,263	20,777

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Раководството на Комисијата на ден 28 Февруари 2012 година и потпишани во нејзино име од:

Г-ѓа Марина Наќева – Кавракова
Претседател на Комисијата

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Комисијата за хартии од вредност (во понатамошниот текст “Комисијата”) е самостојно и независно регулаторно тело, со јавни овластувања утврдени со Законот за хартии од вредност на РМ (Сл. Весник на РМ бр. 95/2005 година, 25/2007 година, 07/2008 година, 57/2010 година и 135/2011 година).

Комисијата го регулира и контролира работењето со хартии од вредност на територијата на Република Македонија. Комисијата во рамките на своите законски надлежности и овластувања се грижи за законито и за ефикасно функционирање на пазарот на хартии од вредност и за заштита на правата на инвеститорите, со цел постојано јакнење на довербата на јавноста во институциите на пазарот на хартии од вредност во Република Македонија.

Согласно член 181 од Законот за Хартии од вредност, Комисијата има својство на правно лице со седиште во Скопје. Согласно член 182, Комисијата е составена од пет комисионери (членови) од кои еден е претседател. Мандатот на комисионерите (членовите) е пет години, со можност за реизбор. Претседателот и комисионерите (членови) се професионално ангажирани лица во Комисијата со полно работно време и не можат да имаат друга функција и да бидат вработени на друго работно место или да добиваат друг надомест освен плата како комисионери (членови) и надоместоци од повремени едукативни и авторски хонорари.

На 31 Декември 2011 година, Комисијата е составена од пет комисионери (членови) кои се професионално ангажирани со полно работно време, од кои еден е претседател.

Комисијата има формирано стручна служба со која раководи Претседателот. Комисијата има Статут, за кој согласност дава Собранието на Република Македонија и со кој се уредени организацијата, управувањето и раководењето, постапките за донесување на акти и нивни измени и дополнувања, како и регулирање на други прашања во врска со Комисијата.

Средствата за работа на Комисијата се обезбедуваат во согласност со Законот за хартии од вредност и согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците што ги наплатува Комисијата (Сл.весник на РМ 169/2010, 94/2011 и 174/2011 година).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовка на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Комисијата се подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), издадени од Одборот за Меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС), кои се применуваат во Република Македонија од 1 Јануари 2010 година, а беа објавени на 29 Декември 2009 година во Службен Весник бр.159/2009 година во Правилникот за водење на сметководство. Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во МСФИ за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара од Раководството на Комисијата да употребува свои проценки во процесот на имплементација на сметководствените политики. И покрај фактот дека овие проценки се засновани врз најдобрите познавања на тековните настани и дејствија, остварените резултати можат, во крајна линија, да отстапуваат од таквите проценки. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 3. Значајни сметководствени проценки.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 Декември 2011 и 2010 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Македонски Денари (000 мкд), освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2 Основни сметководствени политики и проценки

Основните сметководствени политики и проценки применети при составувањето на финансиските извештаи за 2011 година се изнесени подолу.

2.3 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот на финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот на финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 Декември 2011	31 Декември 2010
1 ЕУР	61.5050	61.5050
1 УСД	47.5346	46.3140
1 GBP	73.6322	71.5008
100 ЦХФ	50.5964	49.3026

2.4 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во Извештајот за финансиската состојба на нето основа во случаи кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено, понатаму, кога постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

2.5 Признавање на приходи и расходи

Приходи од надоместоци и провизии

Приходите од надоместоци произлегуваат од утврдените надоместоци во Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на Комисијата. Приходите по основ на надоместоци и провизии се евидентираат врз основа на принципот на фактичност на настаните, кога услугата е обезбедена.

Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по камати се признаени во Извештајот за сеопфатната добивка за периодот за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методата на ефективна каматна стапка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Оперативни расходи

Оперативните расходи ги сочинуваат трошоците за плати, трошоците за интелектуални услуги и останати оперативни расходи. Тие се искажуваат за периодот за кој се однесуваат без разлика дали се исплатени.

2.6 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Комисијата кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

2.7 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Амортизацијата се пресметува пропорционално, со примена на законски пропишани стапки со цел алокација на набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишни амортизациони стапки кои што се применуваат врз значајни ставки од недвижностите, постројките и опремата:

Згради	2.50%
Мебел	20%
Компјутерска опрема	25%
Транспортни средства	25%

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Комисијата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка за периодот во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Истите се вклучуваат во Извештајот за сеопфатната добивка за периодот во периодот кога настануваат.

2.8 Оштетување на нефинансиските средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нејзиниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување во Извештајот за сеопфатна добивка. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребената вредност е сегашната вредност на проценетите идни парични приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, доколку тоа не е можно, за целата единица која генерира готовина.

2.9 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци по датумот на Извештајот на финансиската состојба и се класификуваат како нетековни средства.

Кредитите и побарувањата на Комисијата на датумот на Извештајот на финансиската состојба се состојат од побарувања за надоместоци и провизии и останати побарувања, депозити во банки, како и парични средства и парични еквиваленти.

Сметководствената политика за признавање и последователно мерење на овие финансиски средства е дадена во продолжение на оваа Белешка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се состојат од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетно признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување, доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Комисијата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на известувањето.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни финансиски средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се наменети за чување на неодреден временски период кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Комисијата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на известувањето.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства, со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Комисијата има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Комисијата продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Комисијата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на известувањето.

Иницијално признавање и депривирање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето, на кој што Комисијата има обврска да го купи или продаде средството. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност, преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, кога Комисијата ги пренела значително сите ризици и користи од сопственоста.

Последователно мерење

Комисијата, на датумот на известувањето, последователно ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, и расположливите за продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на Извештајот за финансиската состојба.

Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Комисијата ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Реализираните добивки и загуби како и нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат. Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатна добивка, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите. При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи за продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатна добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.10 Оштетување на финансиски средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Комисијата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (во случај на загуба) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Комисијата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значително или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдување на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со наста кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку добивки или загуби.

2.11 Побарувања за надоместоци и провизии

Побарувањата за надоместоци и провизии иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Комисијата нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на побарувања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање (повеќе од 90 дена) претставуваат индикатори дека побарувањата се оштетени.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во Извештајот за сеопфатната добивка за периодот. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признаваат како тековни добивки во Извештајот за сеопфатната добивка за периодот.

2.12 Парични средства и парични еквиваленти

За потребите на Извештајот за паричните текови, паричните средства и еквиваленти се состојат од депозити по видување во банки и пари во благајна во денари и странски валути и депозити со доспеаност од три и помалку месеци од датумот на набавка.

2.13 Надомести за вработените

Комисијата плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат на државниот Пензиски Фонд и задолжителните приватни пензиски фондови. Не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови. Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со закон. Комисијата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на билансирање, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Комисијата не оперира со пензиски планови или планови за надоместоци при пензионирање, така што нема дополнителни обврски за пензии. Комисијата не е обврзана да обезбеди дополнителни надоместоци за тековните или претходните вработени.

2.14 Тековен и одложен данок од добивка

Тековниот данок од добивка, по стапка од 10%, се плаќа на непризнаените расходи за даночни цели, корегирани за даночниот кредит, како и на распределената добивка за дивиденди на правни или физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, како обврска, за временските разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои тие се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се задолжува или одобрува во тековните добивки или загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, каде што во тој случај одложениот данок се евидентира во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на временските разлики на спороти и идната расположлива оданочива добивка.

На 31 Декември 2011 и 2010 година, Комисијата нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.15 Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските спрема добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

2.16 Резервен фонд

Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија е основана согласно Законот за хартии од вредност, па со оглед на тоа не располага со уплатен капитал. Од остварената добивка од работењето на Комисијата, согласно Законот за хартии од вредност се формира резервен фонд кои што средства треба да се користат за финансирање на деловните активности на Комисијата, премостување на временската неусогласеност на приходите и расходите и во функција на развој и унапредување на работењето на Комисијата.

2.17 Превземени и неизвесни обврски

Неизвесни обврски не се евидентирани во финансиските извештаи на Комисијата. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност од за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на билансирање и кога може да се направи разумна проценка за износот на загубата.

2.18 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Комисијата на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики од Комисијата, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Комисијата се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Критични проценки во примена на сметководствени политики

Оштетување на побарувањата

Комисијата ги проверува своите побарувања на денот на известување за да направи проценка за оштетувањето најмалку на годишно ниво. Комисијата прави проценка дали загубите од оштетувањето треба да бидат забележани во Извештајот за сеопфатна добивка врз основа на постоењето на реални податоци кои даваат индикација за намалување во предвидените идни готовински текови. Овој доказ во основа вклучува реални податоци кои даваат индикација за постоењето на неповолни промени во платежниот статус на клиентите, или меѓународните и локални економски услови. Раководството прави проценки кои се базираат на искуства од минати загуби за средства со карактеристики на кредитен ризик и објективни докази за оштетување слични на оние во портфолиото кога прави план на идните готовински текови.

Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и времето на идните готовински текови редовно се разгледуваат со цел да се намалат разликите меѓу предвидените загуби и вистинските загуби.

Клучни извори на несигурност во проценките

Раководството на Комисијата смета дека на датумот на билансирањето не постојат клучни извори на несигурност во проценките, со значаен ризик од можни материјално значајни корекции врз износите на средствата и обврските во текот на следната финансиска година.

4 Управување со ризици од финансирање

4.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги наплати износите во целост во моментот на нивно доспевање. На датумот на изготвување на овие финансиски извештаи, Комисијата нема значителна концентрација на кредитен ризик. Максималната изложеност на Комисијата на кредитен ризик е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во извештајот за финансиската состојба.

	Белешка	2011 Ден.000	2010 Ден.000
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност			
Побарувања за провизии и надомести и останати побарувања	15	4,700	5,729
Депозити во банки	16	68,538	68,268
Парични средства и еквиваленти	17	39,263	20,777

4.2 Пазарен ризик

Ризик од курсни разлики

Ризикот од курсни разлики претставува ризик од неповолна флукуација на курсевите на странските валути. Комисијата нема деловни активности на меѓународните пазари, и не е изложена на ризик од курсни разлики.

Каматен ризик

Комисијата е изложена на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и готовинските текови. Раководството на Комисијата врши континуирано следење на состојбата на ризикот од каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

4.3 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувањата во рамките на договорените услови. Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

4.4 Оперативен ризик

Работењето на Комисијата е постојано предмет на останати ризици кои се дефинирани како оперативни ризици. Овие ризици се поврзани со недостатоци или грешки во внатрешните процеси, системи или човечка грешка кои се јавуваат како резултат на надворешни случувања.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
за годината што завршува на 31 Декември 2011 година
(сите износи се во 000 денари освен доколку не е поинаку наведено)

4.5 Утврдување на објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови односно помеѓу странки кои влегуваат во доброволни трансакции. Објективната вредност се базира на проценка од страна на раководството зависно од видот на средствата и обврските. Евидентираната вредност на обврските и средствата соодветствува на нивната објективна вредност.

5 Приходи од провизии и надомести	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
Приходи од Македонска Берза АД Скопје	10.937	4.913
Приходи од Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје	8.816	4.658
Приходи од провизии од брокерски друштва	4.428	1.145
Приходи од провизии од инвестициски фондови	829	-
Приходи од емисии на хартии од вредност	20.763	8.663
Приходи од надоместоци за обука за брокери и инвестициски советници	-	2.583
Приходи од водење на Акционерски друштва во Регистарот	1.085	1.280
Приходи од издавање на согласност по разни основи	790	493
Останати приходи	65	37
Вкупно приходи од провизии и надомести	47.713	23.772

6 Трошоци за вработени	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
Нето плати	15.730	12.391
Задолжителни придонеси	7.240	5.679
Останати надомести	-	-
Вкупно трошоци за вработени	22.970	18.070

7 Трошоци за интелектуални услуги	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
Надомести на членовите на Комисијата	312	1.136
Авторски хонорар	543	22
Сметководствени и ревизорски услуги	793	655
Вкупно трошоци за интелектуални услуги	1.648	1.813

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
за годината што завршува на 31 Декември 2011 година
(сите износи се во 000 денари освен доколку не е поинаку наведено)

8 Амортизација	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
<i>Амортизација на нематеријални средства</i>		
Софтвер и лиценци	916	366
	916	366
<i>Амортизација на недвижностите и опремата</i>		
Градежни објекти	1.612	1.609
Опрема	1.900	2.228
	3.512	3.837
Вкупна амортизација	4.428	4.203

9 Останати расходи од дејноста	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
Трошоци за службени патувања	2,647	1,912
Телефонски и ПТТ услуги	1,313	991
Отпис на побарувања (Белешка 15)	1,827	651
Матријални и слични трошоци	381	498
Репрезентација,реклама и пропаганда	703	477
Тековно одржување	476	234
Печатење книги	-	31
Останати трошоци	2,429	2,011
Вкупно останати расходи од дејноста	9,776	6,805

10 Приходи од финансирање	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
Приходи од камати	4.927	5.654
Приходи од курсни разлики	3	20
Вкупно приходи од финансирање	4.930	5.674

Приходите од финансирање се состојат од остварени приходи од камати од дадени депозити и камати на жиро сметка во текот на годината.

11 Расходи од финансирање	<u>2011</u> <u>Ден.000</u>	<u>2010</u> <u>Ден.000</u>
Расходи од камати	25	2
Расходи од курсни разлики	5	21
Вкупно расходи од финансирање	30	23

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
за годината што завршува на 31 Декември 2011 година
(сите износи се во 000 денари освен доколку не е поинаку наведено)

12 Данок на добивка	2011	2010
	<u>Ден.000</u>	<u>Ден.000</u>
Тековен трошок на данок на добивка	268	157
Одложен даночен трошок	-	-
Вкупно данок од добивка	268	157

Усогласувањето на трошокот на данок на добивка според Извештајот за сеопфатна добивка за годините што завршуваат на 31 декември 2011 и 2010 година е како што следи:

	2011	2010
	<u>Ден.000</u>	<u>Ден.000</u>
Неодбитни трошоци за даночни цели-10% (2010: 10%)	268	157
Неоданочива добивка за даночни цели	-	-
Пренесени даночни загуби	-	-
	268	157

13 Недвижности, постројки и опрема

	Градежни објекти	Опрема	Уметнички слики	Вкупно
Набавна вредност				
1 Јануари 2010	64,087	14,552	1,043	79,682
Набавки во текот на годината	392	658	-	1,050
31 декември 2010/01 јануари 2011	64,479	15,210	1,043	80,732
Набавки во текот на годината	-	18	-	18
31 Декември 2011	64,479	15,228	1,043	80,750
Акумулирана амортизација				
1 Јануари 2010	7,002	9,775	-	16,777
Амортизација за годината	1,609	2,228	-	3,837
31 декември 2010/01 јануари 2011	8,611	12,003	-	20,614
Амортизација за годината	1,612	1,900	-	3,512
31 Декември 2011	10,223	13,903	-	24,126
Нето евидентирана вредност				
На 01 Јануари 2011	55,868	2,932	1,043	59,843
На 31 декември 2011	54,256	1,325	1,043	56,624

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година, сите недвижности, постројки и опрема се во сопственост на Комисијата. Комисијата нема хипотека или други товари врз своите недвижности и опрема.

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
за годината што завршува на 31 Декември 2011 година
(сите износи се во 000 денари освен доколку не е поинаку наведено)

14 Нематеријални средства

Набавна вредност	
1 Јануари 2010	739
Набавки во текот на годината	1,781
31 декември 2010/01 јануари 2011	2,520
Набавки во текот на годината	1,260
31 Декември 2011	3,780
Акумулирана амортизација	
1 Јануари 2010	254
Амортизација за годината	-
31 декември 2010/01 јануари 2011	254
Амортизација за годината	916
31 Декември 2011	1,170
Нето евидентирана вредност	
На 01 Јануари 2011	2,541
На 31 декември 2011	2,610

На 31 декември 2011 и 2010 година, нематеријалните средства се состојат од софтвер.

15 Побарувања за провизии и надомести и останати побарувања

	2011 Ден.000	2010 Ден.000
Побарувања за провизии и надомести		
Македонска Берза АД Скопје	911	486
Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје	735	324
Побарувања по основ на промет на трансакции со акции	1,648	131
Останати субјекти	1,208	2,738
Побарувања за провизии и надомести,нето	4,502	3,679
Останати побарувања		
Побарувања за повеќе платен данок на добивка	-	1,990
Побарувања од купувачи	-	-
Други побарувања и разграничени средства	99	60
	99	2,050
Вкупно побарувања	4,601	5,729

Во текот на 2011 година, Комисијата изврши отпис на побарувања за провизии и надомести поради нивна ненаплатливост во износ од 1.827 илјади денари (Белешка 9).

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
за годината што завршува на 31 Декември 2011 година
(сите износи се во 000 денари освен доколку не е поинаку наведено)

16 Депозити во банки	2011	2010
	<u>Ден.000</u>	<u>Ден.000</u>
Краткорочни орочени депозити во домашни банки:		
- Капитал Банка АД Скопје	41,500	32,500
- Зираат Банка АД Скопје	3,200	13,200
- Централно Кооперативна Банка АД Скопје	12,000	12,000
- Охридска Банка АД Скопје	-	9,000
- Шпаркасе Банка АД Скопје	-	1,500
- Уни Банка АД Скопје	11,500	-
Побарувања по камати	338	68
Вкупно депозити во банки	68,538	68,268

Средствата се депонирани со каматна стапка од 6.20% до 8.20% годишно (2010: 7.70% до 8.50% годишно).

17 Парични средства и парични еквиваленти	2011	2010
	<u>Ден.000</u>	<u>Ден.000</u>
Денарски сметки:		
- НЛБ Тутунска Банка АД Скопје	18,409	8,034
- Капитал Банка АД Скопје	1,398	4,921
- Централно Кооперативна Банка АД Скопје	3,342	2,371
- ТТК Банка АД Скопје	2,134	2,083
- Комерцијална Банка АД Скопје	790	1,301
- Стопанска Банка АД Скопје	868	712
- Уни Банка АД Скопје	3,934	630
- Зираат Банка АД Скопје	1,182	578
- Халк Банка АД Скопје	7,023	-
	39,080	20,630
Девизни сметки:		
- Шпаркасе Банка АД Скопје	139	137
	139	137
Благајна:		
Денарска благајна	12	9
Девизна благајна	32	1
	44	10
Вкупно парични средства	39,263	20,777

Комисија за хартии од вредност на Република Македонија

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
за годината што завршува на 31 Декември 2011 година
(сите износи се во 000 денари освен доколку не е поинаку наведено)

18 Обврски кон добавувачи и останати обврски	2011	2010
	<u>Ден.000</u>	<u>Ден.000</u>
Обврски кон добавувачи		
- Добавувачи во земјата	816	27
- Добавувачи во странство	14	-
	<u>830</u>	<u>27</u>
Останати тековни обврски		
- Обврска за кредитна картичка	16	291
- Останати тековни обврски	406	10
	<u>422</u>	<u>301</u>
Вкупно обврски кон добавувачи и останати обврски	1,252	328

19 Потенцијални и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2011 година не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Комисијата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на судски спорови и евентуални побарувања против Комисијата кои би можеле да се појават во иднина. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, Раководството на Комисијата верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Комисијата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Комисијата и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на билансирање кои не се веќе признати во финансиски извештаи.

20 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2011 година – датумот на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.